

Αναδιοργάνωση των υπηρεσιών κυκλοφορίας του υλικού στην ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη: διασφαλίζοντας την πληροφορία ως δημόσιο αγαθό

Ευαγγελία Καταβολάδα, Αικατερίνη Καντιώτου

και Κωνσταντία Κακάλη

Πάντειο Πανεπιστήμιο – Βιβλιοθήκη

ekatavol@panteion.gr, kantiot@panteion.gr, nkakali@gmail.com

Περίληψη

Σημαντικές για τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, ακόμη και σήμερα, είναι οι υπηρεσίες κυκλοφορίας υλικού (δανεισμοί – επιστροφές – κρατήσεις – ανανεώσεις) κυρίως βιβλιακού, στους εγγεγραμμένους χρήστες. Οι περισσότερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες δίνουν αυτή τη δυνατότητα στα μέλη τους, απασχολώντας ταυτόχρονα ένα μεγάλο μέρος του προσωπικού τους. Η βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου, ανοιχτής πρόσβασης, με δυνατότητα χρήσης από όλους τους πολίτες, δανειστική για όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής της κοινότητας, απαριθμεί 18.000 χρήστες και καταγράφει ετησίως 190.000 κινήσεις – πράξεις στο γραφείο δανεισμού έναν από τους υψηλότερους αριθμούς στον ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο.

Το τελευταίο διάστημα – και ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που βιώνουν και τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας – παρατηρήθηκε η αύξηση της κυκλοφορίας του υλικού και της κίνησης των χρηστών της βιβλιοθήκης. Με βάση τα παραπάνω και προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες η Βιβλιοθήκη προχώρησε στην αναδιοργάνωση των υπηρεσιών της και στην αναθεώρηση του κανονισμού χρήσης με νέα κριτήρια και αρχές που να συνάδουν με τις νέες συνθήκες. Η παρούσα εργασία θα επιχειρήσει να αναδείξει ολόκληρη την πορεία αυτής της αναδιοργάνωσης, τους προβληματισμούς, τις επιφυλάξεις, τις μεθόδους αξιολόγησης τους και τέλος τις πολιτικές με βάση τις οποίες γράφτηκε ο νέος κανονισμός χρήσης της βιβλιοθήκης. Πιο συγκεκριμένα, θα παρουσιαστεί η ακολουθία δράσεων που συνδυάζει τα διοικητικά μέσα διαχείρισης της συγκυρίας, τη χρήση τεχνικών ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης των διαμορφωμένων στάσεων εντός της κοινότητας των χρηστών, σε συνδυασμό πάντα με την εμπλοκή τόσο των θεσμικών ρόλων όσο και με την ενεργοποίηση και αξιοποίηση των κοινωνικών διαθεσιμότητων.

Θα παρουσιαστεί τέλος, πως όλη αυτή η ακολουθία δράσεων εκβάλλει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας σειράς νέων υπηρεσιών αυτοματοποιημένης αλλά και απομακρυσμένης εξυπηρέτησης χρηστών. Κυρίως όμως θα επιδιωχθεί να αναλυθούν η φιλοσοφία και οι πρακτικές του νέου κανονισμού, ως μέσο προκειμένου η Βιβλιοθήκη να ανταποκριθεί με πιο δίκαιο και αποτελεσματικό τρόπο στις ανάγκες των χρηστών, αλλά και στη διασφάλιση της δημόσιας χρήσης της πληροφορίας.

Λέξεις κλειδιά: Δανεισμός, Κανονισμός χρήσης βιβλιοθήκης, Χρηστοκεντρική αξιολόγηση υπηρεσιών, Κυκλοφορία υλικού, Δημόσια χρήση της πληροφορίας

Reorganization of the circulation services in academic library: ensuring information as a public good

Abstract

Circulation services (borrowing-returns-reservations-renewals of mainly printing material) to registered users are really important for academic libraries. Most academic libraries make this possible for their members, while employing a large part of their workforce. The Library of Panteion University, with open access for all the citizens and lending to all members of the university community, lists 18,000 users and logs annually 190,000 acts in borrowing office; it is one of the highest numbers in Greek academic sector.

Recently, there has been observed an increase in circulating of material and traffic of library users, as a result of the economic crisis that the members of the university community live in. Taking all the above into consideration and in order to respond to new conditions, the Library went on to reorganize its services and to revise the regulations of use, based on new criteria and principles that are consistent to the new conditions.

This paper attempts to present the entire course of this reorganization; concerns, reservations, evaluation methods and finally the policies under which the new regulation was written. More specifically, we introduce the sequence of actions that involves administrative means for the circumstance management, using techniques of qualitative and quantitative analysis of existing attitudes of users, combined with the involvement of both the institutional roles and with the activation and exploitation of social availability.

Finally, there will be presented how this whole sequence of actions flows into the design and implementing a number of new automated services for the users' remote access. Primarily it is intended to analyze the philosophy and practices of the new regulation as a means for the library to meet the users' needs in a more fair and effective way, as well as to ensure the public use of the information.